

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POŠTANJE



ali List — C. C. Post.
Licejska knjižnica (Dr. Puntar)
LJUBLJANA (JUGOSLAVIJA)

Izhaja vsak petek opoldne.

Naslov: Trst-Trieste
Casella Centro 37

ali pa: via Imbriani 9/III.

Izdaja: konsorcij Malega lista

Mali koledar.

Petek, 18. septembra: Zofija. — Sobota, 19.: Januarij. — Nedelja, 20.: Evstahij. — Ponedeljek, 21.: apostol Matej. — Torek, 22.: Mavricij. — Sreda, 23.: Lin, Tekla. — Četrtek, 24.: Mar. Dev. rešiteljica jetnikov. — Petek, 25.: Kamil, Kleofa.

MALE NOVICE

Pozdravi iz Belgije.

Vsem Slovence in Slovenkam, še posebno čitateljem Malega lista pošiljajo srčne pozdrave iz Chatelineau: Jožef Kogoj, Ivan Suligoj iz Lokovca, Alojzij Podgornik iz Čepovana; Alojzija Podgornik iz Kambreskega; Dionizij Podgornik, Feliks Podgornik iz Čepovana; Kavčič Fran iz Volarjev, Fabijan Rudolf, Hvala Alojzij, Hvala Rafael iz Bat. Pozdravom mož pridužujejo žene: Zofija Leban, Franciska Leban iz Lokovca, Anica Skoko iz Pole, Amalija Mičič z Opčin.

Pametna misel.

Vsakemu državljanu je znano, da imamo v Italiji več bank, katere tiskajo papirnati denar za državo: Banca d'Italia, Banco di Napoli in Banca di Sicilia izdajajo vsaka svoje figurice, tako da jih kroži vseh vrst. Sedaj poročajo nekateri listi, da bo novi finančni minister ukrenil tako, da ostane tiskarna le glavni italijanski banki. To je že dobro; pa dobro bi bilo, če bi tudi umazan papir požgali in se bolj zatrli ponarejanje bankovcev.

Poroka.

Dne 23. t. m. se poroči v kraljevem letovišču Raccanigi kraljčina Mafalda z nemškim princem Filipom Hessenskim.

«Klaverjev koledar 1926».

Deseto leto. Ima lepo naslovno sliko: «Presv. Srce Jezusovo in zamorčki sužnji, ginljive povestice in slike, kot: «V deželi čarovnikov», «Obisk pri g. Hansjakobu», «V oblasti lovecev sužnjem», «Viktorija» itd., k sklepu seznam sejmov. Vsem cenj. čitateljem, posebno misijonskim prijateljem in Marijinim družbam «Klaverjev koledar» toplo priporočamo. Cena samo L. 2.20, kdor naroči 10 izvodov skupaj, dobi povrh lep barvan št. presv. Srca Jezusovega, pri naročbi 100 izv. veliko podobo Matere dobrega sveta. Naroča se pri Družbi sv. Petra Klaverja, Rim (23), via dell' Olmata 16, ali pa v Trstu, via Madonna del Mare 5, II.

Stoletnica.

Letos mine 100 let odkar imamo v Trstu veliko pokopališče pri Sv. Ani, prirejeno za velikomestne razmere. Stoletnica se bo praznovala z velikimi cerkvenimi slovesnostmi v dneh 25., 26. in 27. septembra. Na slavnosti bo govoril tudi učeni kardinal Peter Maffi iz Pize.

Znižane obresti.

Denarni zavodi v Jugoslaviji so sklenili dogovorno, da za navadne vloge, ki se lahko vsak čas dvignejo, ne bodo plaševali več kakor 5% obresti, za «vezane» vloge (take, ki se morajo poprej odpovedati), pa bodo dajali 7%. To so sklenili vsi večji zavodi zato, ker se steka vanje vedno več denarja, ki je bil poprej po nočgavicah skrit. Še nedolgo tega so ljubljanski zavodi dajali po 8% za navadne vloge, da bi denar privabili iz skrivališč. Sedaj pa ni treba več vabiti, ze sili sam na dan.

Draga žival.

V Argentini je bila razstava goveje zvine v glavnem mestu Buenos Aires. Tam je bila sklenjena kupčija za enega bika. Plačali so zanj naše vrednosti 385 tisoč lir, torej kar za sto volov. Kdor ga je kupil, jih se ima doma v skrinji.

Zopet velika nesreča z granato

Če pojde še dolgo tako, bo več mrtvih v mirnem času, kakor jih je bilo v vojnih letih, in sicer od granat in sploh vsakovrstnih izstrelkov, ki jih je vojska pustila po deželi okrog raztresena.

O taki veliki nesreči poročajo zopet časopisi, da se je zgodila v štandreu pri Gorici. Delavec Ivan Drogenik, doma iz Metlike na Belokranjskem, je delal pri spravljajanju vojnih ostankov. V soboto 11. t. m., ko se je zjutraj delo začelo, vzletel je v roke veliko 15 centimetersko granato ter jo začel odpirati z namenom, da jo

izprazni. Delovodja Alojzij Matteozzi je opazil, da fant nerodno ravna. Šel je bliže, da bi ga opomnil in mu pokazal, a je bilo prepozno. Granata se je v tistem trenutku razletela z groznim pokom. Vse bližnje hiše se se potresle. Oba delavca sta bila ne le na mestu mrtva, ampak tudi popolnoma razmesarjena, tako da jih ni bilo spoznati.

Kdaj bo konec teh vednih slučajev? Ljudje, bodite skrajno previdni s temi strašnimi ostanki vojne! Tudi oblastva naj bi o tem kaj več razmišljala.

Polnoleten.

Dne 15. t. m. je praznoval rojstni dan italijanski prestolonaslednik Humbert Savojski. S tem dnem je dopolnil 21. let in postal po zakonu polnoleten. Ta dogodek se je po celi državi slovesno spominjal z vojaškimi paradami, izvesenjem zastav in z razsvetljavo. Princ bo znaprej imel svoj lastni dvor v Turinu, kjer nadaljuje vojaško učenje.

Pasičevo zdravje.

Ravno v času, ko se je sklepal politični sporazum med Radičevim in Pasičevim stranko, je Pasič resno zbolel. Zdravniki so mislili, da ima raka na vranici. Zelo slab se je odpeljal na Češko v Karlove vane, ki so ga zopet postavili na noge. Izkazalo se je, da bolezen ni bila tako nevarna. Iz Karlovih varov je šel Pasič na Francosko v Evian les Bains in potem v Montekarlo. Oktobra se zopet vrne v Beograd.

Prisrčen sestanek.

Stefan Radič je šel na Francosko za Pasičem in izprosil, da ga je sprejel in se z njim razgovarjal. Sestanek se je vršil v francoskem letoviskem mestu Evian les Bains. S tem je storjen nov korak na poti sporazuma med radičevci in radikalci. Uradno poročilo pravi, da je bil sestanek zelo prisrčen. Ko so pa hoteli oba moza fotografirati, jim je Pasič kazal hrbet, tako da se jim ni posrečilo.

Zlato mašo

je obhajal letos g. Lavtizar, župnik v Račevah na Gorenjskem. Znan je med Slovenci kot neutrudljiv potovalec, ki je mnogo svojih poti popisal v knjigah.

Vsi k računu.

Okoli 20. t. m. odpotuje v Ameriko tudi češko odposlanstvo, da se domeni glede odplačila češkega dolga.

Spakovanje.

Stajerski Rajhenburg so prekrstili v «Savski Brestovac». To je se bolj neumno, kakor poprej. Zakaj ne puste krajevnih imen pri miru, če ne vedo nič boljsega.

Češki parlament

bo razpuščen. Nove volitve bodo v prvi polovici novembra.

Francoske vojske.

V Maroku je maršal Petain začel veliko ofenzivo proti Rifancem. Za začetek je dosegel precejšnje uspehe. Njegovi zavezniki Španci so se slabo obnesli in je bilo veliko zajetih, baje kakih 10.000. — Istočasno so se francoske čete pripravile na boj proti upornim Druzom v Siriji. Tam ima francoska komanda zbranih okroglo 25 tisoč vojakov.

Nov načrt.

Angleški kapitalisti so ponudili turški vladi, da bi zgradili predor pod Bosporjem, kjer morje loči Evropo od Azije. Potem bi šli vlaki pod morjem naravnost v Carigrad.

Naša pesem v Gorici

V soboto se je vršil pod vodstvom Srečka Kumarja pevski koncert Zveze slovenskih učiteljev. Ako vpostejemo dejstvo, da je danes v Gorici komaj četrtina tistih slovenskih izobražencev, ki so bivali ondi pred vojno, lahko trdimo, da je bil obisk zelo dober in je sodba v «E-dinosti» glede udeležbe krivična. Najpoprej povemo splošno sodbo, da v Gorici še nismo čuli tako lepega petja, kakor v soboto. Videlo se je, da so bili pevci en teden pri vajah in da so vsako pesem do potankosti izpili. Od vseh pesmi je najbolj segla v srce «Kaj delajo ptički?», prekrasna je Adamičeva «vragova nevesta», toda najbolj popolno je zbor podal pesem «Kresovale tri devojke», vanjo je položil zbor vso dušo, Kumar je dal sebe. Splošno smo občudovali izredno zbranost in vtopljenost zbora. Kumar ima pred sabo krasen material. Ko smo zrl v Kumarja in njegov zbor, smo ugotovili, da Kumar zbora ne dirigira: on ga naravnost hipnotizira. Ko bi glusec bil na koncertu, bi moral vsako pesem razumeti in jo občutiti samo na pogled toliko na zbor v celoti, kakor tudi na posamezne člane. Koncert je dosegel popoln uspeh. Tudi ko bi sedanje mrzle sape razgnale ta prvi zbor primorskih Slovanov, je vendar gotovo, da je izvršil že doslej veliko poslanstvo. Kumarjev zbor je bil visoka pevska sola za naša društva po deželi, za pevovodje, za cele prosvetne organizacije. Kumarjev zbor je pokazal, kaj naj pojem, pokazal pa je tudi, kako je treba peti.

Delo Prosvetne zveze

Tudi najhujši strankarski nasprotniki priznavajo, da je Prosvetna zveza največja slovenska kulturna matica na Primorskem. To pričuje tudi njeno ogromno delo v zadnjem mesecu. Predavanje za predavanjem, sestanek za sestankom, prireditve za prireditvijo se vrstijo kakor jagode na molku.

Glasbeni tečaj.

Prosvetna zveza je priredila pevsko-glasbeni tečaj za podeželske fante, pri čemer so poučevale najboljše slovenske glasbene moči: profesor Emil Adamič, največji jugoslovanski skladatelj, Srečko Kumar, dirigent Glasbene Matice, skladatelj Ivan Grbec in drugi. Tečaj se je zaključil z resolucijami, ki bodo nepopisne važnosti za slovensko kulturo. Sicer prirejajo tudi druge slovenske organizacije pevsko tečaje, toda ti tečaji so bolj tehničnega pomena; manjka jim duše, smotrenosti, ki je je tako bogata Prosvetna zveza.

Velika romanja.

Na poglubitve verske in narodne zave-



MIHEC: Zdaj pojdejo župani spat, zavladal nam bo podeščat.
JAKEC: Zdaj več volitev treba ni, oni nar'dijo vse sami.

sti močno vplivajo dobro organizirana romanja. Prosvetna zveza je priredila 15. avgusta fantovski tabor v Marijinem Celju nad Kanalom, kjer se je zbralo nad 1000 vrlih fantov, ki so zanesli domov neprecenljive zaklade navdušenja in zelne volje za delo. V nedeljo 13. septembra pa je šlo okrog 900 slovenskih deklet, članic Prosvetne zveze, na Sv. Goro z godbo na čelu. Kako krasno je bilo videti naše lepe narodne noše. Dekliški tabor se je zaključil v Gorici v Mrečnovi dvorani z deklisko akademijo, posvečeno trem materam (nebeski materi, zemski materi ter materi-domovini). 700 deklet je navdušeno zrla na oder, kjer so nastopala dekleta v narodni noši.

Dekliški tržaj.

Medtem ko to pišem, se še vedno vrši mesečni gospodinjski tečaj, o katerem bomo se natančneje poročali. Dekleta so nastanjena v Alojzijevišču, kjer se praktično vezbajo v vseh gospodinjstvih panogah, obenem pa se uče umetne in narodne pesmi.

BELEŽKE.

Dobro mu je zabrusil. Neki trzaski Slovenec je prišel na deželo, da bi nabiral živeža za slovenske otroke v Trstu. Ko so ljudje zvedeli, da je iz Trsta, da spada k liberalni stranki, so se puntali in niso hoteli dati. Nabiralec se je obrnil do našega vplivnega pristaša, naj bi ljudi pomiril. Našinec mu je rekel: «Bom storil, pa v zadnjič. Ako ne boste ustanovili Narodnega sveta, Vam svetujem, da drugo leto nikar sem ne hodite. Mi smo že dosti dali in zbrali, pa nimamo v Trst zaupanja, ker ne vemo, kako se porabi denar, ki ga mi damo. Ravno zato smo mi na strani Goričanov, ki zahtevajo skupni Narodni svet, ki bo račune kontroliral, ali res gredo denarci v prave namene». Tržačan se je zahvalil za nauk in je odšel, ko je nabral precej živeža.

Resnična sodba. Leta 1838. je rekel slavni Slomšek v neki pridigi: «Rojen Slovenec, ki svoj narod zataji, je podoben pregreji jedi, ki nobenemu zdrava ni. Tak človek svojega rodu zlahtne lastnosti pozabi in se slabostim privadi in je kakor preoblečen vran, od vseh zaničevan».

Dijaska matica. G. dr. Tončič nam je poslal daljši popravek na našo beležko v zadnji številki. Ker smo dopis prejeli ravno pred sestavo lista, ne moremo ga v celoti priobčiti. Dr. Tončič ugotavlja dvojno: 1. da ni dr. Slavik izrekel besed, «da se podpora ne sme dati krščanskim socialcem», 2. da on ni imel razloga, da bi dr. Slavik kaj «poučeval». Popravek g. dr. Tončiča lojalno prihajemo. Naša beležka pa itak ni imela namena, izreči dvom o postopanju odgovornih činiteljev

Reši nas hudega

Zadnje čase se je v Istri pričelo gibanje, ki pomeni za Istro nekaj posebnega. Odkar sta se rodila sveta Ciril in Metod, ki sta prinesla tudi Slovincem in Hrvatom luč vere in pismenosti, je bil naš narod v Istri katoliške vere. V tej veri je bil složen in edin. Vsi Istrani so priznavali katoliško vero.

Pred 25. leti.

Zapuščina svetega Cirila in Metoda, to je katoliška vera, se je v celoti ohranila med Istrani celih 1100. let. Okrog leta 1900, pa se je začel v tem oziru razkol. En del slovenskih in hrvaških študentov, ki je šel na Dunaj in v Prago studirati, se je vrnil v domovino; ti študentje so zavrgli vero svojih očetov in mater in so zanesli to novotarijo med narod. Ti dijaki, ki so dostudirali in postali advokati, uradniki, so hoteli poslati v kulturi in politiki uveljaviti ta svoja kriva načela, e-ni bolj odkrito (liberalci, naprednjaki), drugi bolj zvito in zahrbitno (edinjaši). Veliki Slovenci, kakor Mahnič, Krek, Pavlica in drugi so se temu uprli, ker so vedeli, da če narod zavrže vero, bo tudi moralno propadel in narodno zginil. Pravi razkolniki so torej bili liberalci. S tem se je med narod, ki je poznal dotodaj samo eno stranko, vsejal prvi razkol in razdor.

Drugi razkol leta 1925.

Tržaška edinjaška stranka je bila od lani nekam previdna, ker je za vsako ceno hotela vso istrsko duhovščino za sabo imeti. Res so sli mnogi na limanice, ki so bili izvoljeni v razne edinjaške organizacije. Letos pa se je ta stranka začutila močno in je že pokazala rozičke. V Istri se je lotila namreč z vso silo dela, da bi narod odpadel od vere svetega Cirila in Metoda in da bi prestopil k pravoslavju. Edinjaši nič ne povedo, da je pravoslavje nepraktično, da traja njih masa po dve uri itd., ampak nagovarjajo ljudi za prestop. Ker imajo edinjaši vloge razdeljene, kakor na odru, zato dr. Wilfan ne posega direktno v boj, ampak to vlogo imajo bivši poslanec dr. Stanger, Wilfanov tajnik za Istro Ivan Stari in V. Car, ki je urednik mesečnika «Mladi Istranin», glasila za šolske otroke. V Brgradu so pregovorili štiri družine, da so se odpovedale veri sv. Cirila in Metoda. Po vsej Istri je teh družin okrog 200. Edinjaško časopisje previdno molči o tej propagandi.

Veliko vprašanje.

Neki Joso Brajkovič, ki so od njega ljudje odločno zahtevali odgovor za stran agitacije, je takole povedal: «Kaj hočete, jaz sem ubogi človek, kosta me nič; za svoje delo imam plačane dnevnice». Vprašanje je, kdo plačuje agitatorje, ki hodijo po hrvaški Istri od vasi do

vasi? Saj gre tu za cel bataljon propagandistov, ki so stalno na deželi.

Nesreča za naš narod.

Ni dovolj, da smo politično razprti, ni dovolj, da so Hrvatom šolo vzeli, ni dovolj, da terejo ljudstvo suša, toča, davki, vse to ni dovolj našim edinjašem: razklati hočejo vso Istro v katoliško in pravoslavno, da se bodo bratje se bolj klali med sabo. Nesrečno ljudstvo hrvaško!

V tem vevlaznem trenutku kličemo gospodu dr. ju Wilfanu kot načelniku edinjaške stranke: **Usmilite se ubogega hrvaškega naroda in prihranite mu nov razkol!**

Vsemogočnega pa prosimo, da bi preizkuseno ljudstvo ohranil v edinosti vere, ki mu v težkih dneh vliva tolažbo, in da bi nas — rešil hudega.

Grof in berač

Nedolžen razglas.

Prejeli smo veliko tiskovino, ki ima to-le samoslovensko besedilo: Razglas. Tvrška Ferrari & Rizzo je sklenila, da se letos razdelijo darila med one, ki so bili najbolj marjivi pri nabiranju malin ter so jih v nabiralni dobi največ nabrali in oddali. Darila se bodo razdelila koncem nabiralne dobe in znašajo: 1. darilo 200 lir in veliko srebrno svetinjo. 2. darilo 150 lir in majhno srebrno svetinjo. 3. darilo 100 lir, nadaljna darila 75, 50 in 25 lir. Darila bode razdelila posebna komisija, ki bo sestavljena iz precastite duhovščine in njenih zaupnikov. Ob tej priliki se bo vršila veselica z loterijo za nabiralce. Nabiralci malin bodo dobili brezplačno po eno številko. Tvrška Ferrari & Rizzo.

Nekoliko pojasnila.

Tvrška Ferrari & Rizzo ima sedež v Genovi, kjer zbirajo maline in jih vkuhavajo. Tudi na Lokvah pri Trnovem so se utaborili. Pri Winklerju sprejemajo maline, nato jih s kamijoni odvažajo. Ta tvrška je privatno podjetje in k temu nimamo kaj opomniti.

Pojasnilo k nedolžnemu razglasu.

Prvič povemo to, da duhovščina, ki jo v razglasu omenjajo, ne ve prav nič za komisijo. Razglas se je tiskal brez vednosti duhovščine. Tvrška rabi le limanice, na katere bi se dalo več ljudi uloviti, ker ve, da ljudstvo popolnoma zaupa v poštenje duhovščine, zato je tvrška vtaknila v razglas stavek o duhovščini. V kolikor je ta reč izmisljena, je početje tvrške graje vredno.

Grof in berač.

Sedaj pridemo k glavni stvari. Ubogo ljudstvo gara in se trudi za žive in mrtve, da pride z nabiranjem malin do rev-

nega zaslužka, pa pridejo gospodje, ki bodo na milijonih sedeli. To je kapitalizem, ki žal pod njim se vedno trpi ljudstvo. Ko se bo ljudstvo bolj prebudilo, ko bo ljudske množice preveval duh vzajemnosti, tedaj bo ljudstvo, ki je ves trud samo imelo, tudi samo uživalo vse sadove truda. In to je naš socialni program. Do uresničenja tega je pot še dolga.

Klic zapuščenih

(Dopis iz reške doline).

Dragi «Mali list»!

Večkrat smo že brali, da se Ti rad potegneš za brezpravne in zatirane, zato se tudi mi obračamo na Te s prošnjo da bi nam pomagal, ali vsaj svetoval, kako naj si pomagamo. Gre za tole: Neko italijansko vodno podjetje je začelo vrtati okrog naš in nam že celo poletje dela škodo. Pravijo, da bodo vzeli potok Padež med Suhorsčico za pitno vodo v Trst; vodo Reko pa da bodo uporabili kot gonilno silo za elektriko. Naredili bodo baje 40 m visok jez nekje pred Vremami in našo lepo dolino spremenili v jezero. Kar nas je gospodarjev iz Suhorja in Buj bi prisli na ta način ob svoja posestva. Že sedaj napravljajo zlusti nam Suhorcem po senozetih s kopanjem raznih jarkov veliko škodo, a mi se ne moremo nikamor pritožiti. Vpraša nas ne nihče, ali sme na našem kopati ali ne. Nekaterim so reš nekaj obljubili kot odškodnino, večini pa nič. Občina se tozadejno nič ne briga, vsaj mi ne vidimo da bi se — pisali smo že večkrat v Gorico našemu poslancu dr. Besednjaku in dobili pred nekaj meseci zagotovilo, da se pride eden ali drugi na lice mesta prepričati, kaj je s to stvarjo. Ker ni nič, smo se obrnili sedaj do dr. Wilfana — a tudi ta ima za nas gluha ušesa. Zato ponižno prosimo, svetuj nam, ako ne moreš pomagati. Kako naj branimo svoje pravice.

SUHORJE, 12. IX. 1925.

Eden v imenu prizadetih.

Naš odgovor: Posljite dva moza naravnost k prefektu in tam naj poizvesta, s kakšno pravico tisto podjetje moti vašo posest. Če ne bo pametnega odgovora, preostane vam sodnijska pot. Tod je pač taka navada, da kapitalist sme delati, kar hoče, ako ne zadene na človeka, kateri se drzne pokazati zobe. «Ne ustraši se boja, ne plasi se znoja, saj moško dejanje krepuje moza». Z odločnostjo pa združujte modrost in vprašajte za svet kakega šolanega človeka, kateremu je zadeva poblize znana. Dobro bi bilo, da sploh vsi prizadeti osnujete posebno zvezo med sabo za varstvo svojih pravic.

Izkoriščanje

(Dopis).

V bližnji tržaški okolici živi kmet, ki redi več krav; njih mleko razpečava v Trst. Nekim Judom pa, ki hočejo imeti mleko naravnost izpod krave, ga zaračuna po 3 lire liter. Oni pošiljajo svojo uslužbenko, da pazi na gospodarja, ko molze, da ne bi pomešal vode med mleko, ker tega moza imajo ljudje po okolici za zvitega. Vsak, ki je do tukaj čital, si bo mislil, da gotovo je pod temi pogoji mleko naravno, in tudi uslužbenka je o tem prepričana. Poglejmo, če je to res. Mož gre molzt z golido vode; vsaka gospodinja bo vedela, kako se to dela; kdor ne zna pa mu tukaj povemo: golida se prime v levo roko, se nagne in zlije malo vode v desnico, da se omije vime. Približno tako dela tudi ta mož, samo s to razliko, da mu nazadnje ostane se dosti vode v golidi: pljusne vodo iz golide, ampak samo na videz, tako, da je le nekoliko kane ven; večji del vode ostane v golidi. Tedaj mož z vajeno roko hitro začne molziti in mesati vodo s mlekom, ne da bi judovska služkinja to

zvižajo opazila, pač pa je to opazil uslužbenec dotičnega gospodarja. Tako mislijo Judje, da pijejo boljše mleko, kakor je tisto, ki je nosijo v Trst mlekarice iz oddaljenih krajev, dejansko pa so na škodi, ker morajo plačati mleko z vodo po tri lire liter. Kaj bi človek rekel temu mozu? Da je popolnoma brez vesti, bi bilo premalo! Kaj pa če pomislimo, da moza slabo, skrajno slabo ravna s svojimi uslužbenci? nobeden teh ne ostane pri njem nad mesec dni. Pa tudi ne more ostati: od štirih jutraj pa cel dan delati ko črna živina, s pičlo hrano, z vednim priganjanjem k delu, plačila skoraj nič itd. Tak mož bi po mojem mnenju zaslužil biti imenovan **krvoses**.

ZANIMIVOSTI.

Miroljubni Angleži.

Pravkar so izpustili v morje največjo bojno ladjo na svetu. Ime ima «Nelson». Težka je 35.000 tonelat, za 3000 več kakor ameriška «Colorado». Dolga je 702 čevlja. Stroški zgradbe znašajo malo manj kakor eno milijardo naših lir. Mostvo na ladji bo štel 1400 moza, letni stroški za vzdrževanje ladje pa bodo 50 milijonov naših lir.

Kako se časi menjajo.

Ko se je Jezus rodil v Betlehemu, nista Marija in Jozef našla prenočišča; nihče ni hotel sprejeti družine pod streho. Minuli mesec pa je v istem Betlehemu 70 družin postavilo v svoje domove kip božjega sinu. V Nazaretu, kjer je bival Jezus kot sin revnega tesarja in so ga hoteli o priliki kamnjati, je ta mesec 200 družin postavilo Jezusovo podobo na prestol.

Športna smrt.

V Beckereku v Jugoslaviji je neki nogometnik med igro padel na tla in oblegal mrtve. Bila je baje srčna kap.

Električna žaga.

To je najnovjše orodje pariskih vlomilcev. Samo par minut je pustil neki hisni gospodar vrata odprta in že je bila denarna omara v prvem nadstropju z električno žago odprta.

Koliko je vojakov?

Društvo narodov je izdalo statistiko o vojni. V času od 1914. do 1918. je stopilo v vojno 15 držav. Koliko vojakov pa je bilo poklicanih pod orožje? Rusija: 12 milijonov, Nemčija 11 milijonov, Angleška 8.900.000, Francoska 8.400.000, Avstrija 7.800.000, Italija 6.600.000, Turčija 2 milijona 850 tisoč, Bolgarska 1.200.000. Druge države so bile oborožile vsaka manj ko 1 milijon ljudij. Razmeroma največ žrtev je doprinesla Srbija, ki se je tudi izkazala z največjo hrabrostjo.

Kam gre denar.

V Trstu znesejo ljudje v kinematograf skozi leto in dan čez pet milijonov lir. To znese na dan okroglo 15 tisoč. Škoda jih je za kinematograf.

Evropske armade po vojni

v primeri s številom prebivalstva. Vključno častnike šteje francoska armada 760.500 moza, ruska 698.500, angleška 593.000, poljska 294.000, španska 272.000, rumunska 193.000, Italijanska 188.500, jugoslovanska 152.000, českoslovska 150.000, belgijska 119.000, nemška 100.000, armade vseh drugih držav 277.000. Lahko se torej vidi, katere so najjače evropske vojaške države.

Naša pošta.

Pivka T. Predvsem morate imeti v Franciji zagotovljeno delo, oz. delovno pogodbo. Brez tega ne morete tja.

Pevskemu zboru učit. dr.: vstopnico prejeli prekasno, da bi se mogel naš urednik udeležiti koncerta. Vendar smo priobčili oceno izpod peresa udeležencev.

I. Pišot.

Denar prejeli.

Stanjel. Prošnjo za vojno škodo vsekakor vložite, pa hitro. Glede obč. zemljišča obrnite se na komisarja v Trst s posebno prošnjo v vaši specialni zadevi. Brez njega ne ukrepajte.

F. Skvarca - Francija, naročnina plačana do 25. decembra 1. 1925.

Naše narodne pesmi.

Pri potoku stoji hiš'ca.

Su po to ku sto-ji hiš'ca Bredi hi š' co en drev Holko kral jaz mimo

hodim Blahko pot do mu zgre-sil. Holdi ri-ja raj. ra-ja holdi ri-ja raj

ra-ja holdi. ri-ja raj ra-ja holdi. ri-ja raj rom.

poco riten.

